



Sankt Thomas av Aquino katolska församling i Lund

PALMSÖNDAGEN - PASSIONSSÖNDAGEN

Tillsvidare firas mässan inte enligt det ordinarie gudstjänstscemat med Guds folk närvarande i församlingens kyrka.

Livesändningen i Stilla veckan och Påsk på församlingens hemsida <https://stthomas.se/>

Palmsöndagen 5/04 kl. 10.00

Skärtorsdagen 9/04 kl. 19.30

Långfredagen 10/04 kl. 15.00

Påsknatt 11/04 vi hänvisar till Stockholms katolska stift
<https://www.youtube.com/channel/UCOkoF2E8Pz4Y6t43M3jBWCA>

Påskdagen Kristi Uppståndelse 12/04 kl kl. 11.00

Första läsningen: Jes 50:4-7

Responsoriepsalmen 22

R: Du är källan till min lovsång. Halleluja.

Andra läsningen: Fil 2:6-11

Evangelium Matt 27:11-54

Vår Herre Jesu Kristi lidande enligt evangelisten Matteus.

Vid den tiden ställdes Jesus inför ståthållaren, Pontius Pilatus.

Denne frågade honom: »Du är alltså judarnas kung?»

Jesus svarade: »Du själv säger det.« Och när han anklagades av överstepräster och de äldste svarade han inte. Då sade Pilatus till honom: »Hör du inte vad de beskyller dig för?» Men han svarade inte på en enda fråga, och ståthållaren blev mycket förvånad.

Vid högtiden brukade ståthållaren frige en fånge efter folkets önskan. Det fanns just då en känd fånge som hette Jesus Barabbas. När folket nu var samlat frågade Pilatus: »Vem vill ni att jag skall frige, Jesus Barabbas eller den Jesus som kallas Messias? «Han visste att det var av avund mot Jesus som man hade utlämnat honom. Medan han satt på domartribunen fick han detta bud från sin hustru:

»Du skall inte ha med den där rättfärdige mannen att göra. Jag har haft mardrömmar i natt för hans skull.«

Men överstepräster och de äldste övertalade folket att begära Barabbas fri och få Jesus dödad. Ståthållaren sade nu till dem:

»Vilken av de båda vill ni att jag skall frige?»

De svarade: »Barabbas.«

Pilatus frågade: »Vad skall jag då göra med den Jesus som kallas Messias?»

Alla svarade: »Han skall korsfästas!»

Han frågade: »Vad har han gjort för ont?»

Men de ropade ännu högre: »Han skall korsfästas!»

När Pilatus såg att ingenting hjälpte utan att oron bara blev värre, tog han vatten och sköljde sina händer inför folket och sade: »Jag är oskyldig till den här mannens blod. Detta får bli er sak.«

Men hela folket ropade: »Hans blod må komma över oss och våra barn.«

Då frigav han Barabbas, men Jesus lät han prygla och utlämnade honom sedan till att korsfästas.

Då förde ståthållarens soldater Jesus till residenset och samlade hela vaktstyrkan omkring honom. De tog av honom kläderna och hängde på honom en röd soldatkappa och vred ihop en krans av törne och satte den på hans huvud och stack en käpp i högra handen på honom. Sedan föll de på knä för honom och hånade honom och sade: »Leve judarnas konung.«

De spottade på honom och tog käppen och slog honom i huvudet. Och när de hade hånat honom tog de av honom kappan och satte på honom hans egna kläder och förde bort honom för att korsfästa honom.

På vägen ut träffade de på en man från Kyrene vid namn Simon, och honom tvingade de att bära hans kors. När de kom till ett ställe som kallas Golgota, vilket betyder Skallen, gav de honom vin att dricka, blandat med galla. Han smakade på det men ville inte dricka. När de hade korsfäst honom delade de upp hans kläder genom att kasta lott om dem, och sedan slog de sig ner där och vaktade honom. Ovanför hans huvud hade de satt upp anklagelsen mot honom som löd: Detta är Jesus, judarnas konung*.

Samtidigt med honom korsfästes två rövare, den ene till höger och den andre till vänster om honom. De som gick förbi smådade honom och skakade på huvudet och sade:

»Du som river ner templet och bygger upp det igen på tre dagar – hjälp dig själv nu, om du är Guds son, och stig ner från korset.«

Överstepräster, de skrifflärda och de äldste gjorde också narr av honom och sade:

»Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. Han är Israels kung, nu får han stiga ner från korset, så skall vi tro på honom. Han har satt sin lit till Gud. Nu får Gud rädda honom, om han bryr sig om honom. Han har ju sagt att han är Guds son.«

På samma sätt blev han skymfad av rövare som var korsfästa tillsammans med honom.

Vid sjätte timmen föll ett mörker över hela jorden, och det varade till nionde timmen. Vid nionde timmen ropade Jesus med hög röst:

»Eli, Eli, lema sabachtani?«

(vilket betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?). Några som stod där hörde det och sade:

»Han ropar på Elia.«

En av dem sprang genast bort och tog en svamp, fyllde den med surt vin och satte den på en käpp för att ge honom att dricka. Då sade de andra:

»Låt oss se om Elia kommer och hjälper honom.«

Men Jesus ropade än en gång med hög röst och gav upp andan. Då brast förhänget i templet i två delar, uppifrån och ända ner, jorden skakade och klipporna rämnade, och gravarna öppnade sig. Många kroppar av avlidna heliga uppväcktes, och efter hans uppståndelse lämnade de sina gravar och gick in i den heliga staden och kunde ses av många. När officeren och de som bevakade Jesus tillsammans med honom såg jordbävningen och det andra som hände, greps de av stark fruktan och sade:

»Den mannen måste ha varit Guds son.«

”Odödlighetens läkemedel”.

Farmakon athanasian – ”odödlighetens läkemedel”, så kallades eukaristin/kommunionen i den tidiga kyrkan. Många frågar sig nog i dessa pandemi-tider med alla de drastiska åtgärderna: Är inte den heliga kommunionen ett botemedel?

Stockholms katolska stift, liksom många andra lokalkyrkor i världen, har ställt in ”alla offentliga gudstjänster” så länge myndigheternas restriktioner gäller. Men vad betyder ”ställa in” i detta sammanhang? Och kan vi troende förvägras att delta i gudstjänster och ta emot kommunionen?

Några saker behöver sägas i detta sammanhang:

Sverige är inte lagt under interdikt. Termen används i kyrkans lagbok (den kanoniska lagen) och känns igen från svensk medeltidshistoria. Den innebär att ett helt område (stift, t ex) förbjuds att fira sakramenten. Men så är inte fallet just nu. Biskopen har bestämt att alla offentliga gudstjänster ställs in. Men det är fortsatt prästernas uppgift och plikt att fira mässan. Bikt kan ske, om man iakttar anvisningarna om ”social distans”. De andra sakramenten firas och ges enligt vad omständigheterna tillåter.

Mässan fram bärs ”för levande och döda” oavsett om det sker med en stor eller liten församling närvarande, och också av en enskild präst. Med tanke på tidszonerna på jorden kan man faktiskt utgå från att mässan firas ständigt jorden runt, utan avbrott.

”När jorden sig i rymden vänder,

Och ljuset går från trakt till trakt,

Ditt lov väcks upp i nya länder.

Din kyrka håller troget vakt.” (Cecilia 408:2)

Man måste inte kommunicera i varje mässa. Den frekventa kommunionen var allmänt bruk i den tidiga kyrkan. Under medeltiden kom vördnaden för sakramentet att leda till att de troende tog emot kommunionen mera sällan. IV Laterankonciliet 1215 föreskrev att alla troende skulle gå till bikt och kommunion minst en gång årligen. Härav bruket med påskbikt och påskkommunion. I början av 1900-talet uppmanade den helige Påven Pius X till mera frekvent kommunion. Efter Andra vatikankonciliet har det blivit vanligt att man kommunicerar i varje mässa. Den katolik som är ”i nådens stånd”, dvs inte har begått en dödssynd, har rätt att ta emot kommunionen, dvs när möjligheten ges. Många katoliker i glest befolkade områden, med prästbrist, t. ex. i Amazonas, kan kanske bara kommunicera en gång årligen. Låt oss i den nuvarande situationen solidarisera oss med dem och tillämpa det som kallas ”den andliga kommunionen” (bön finns i Oremus, s 362 eller Cecilia, s 14).

Internet-sända mässor ersätter nu för de flesta av oss de vanliga söndagsmässorna. Det känns underligt att sitta hemma och titta på skärmen, men vi får vara tacksamma för att den moderna tekniken finns och kan användas på detta sätt. Det ger oss ett tillfälle att tänka över hur vi, enskilt och tillsammans, ser på kommunionen, hur vi förbereder oss för att möta Herren i hostian. Men vi kan också fram bära vårt lovsångsoffer när vi ser de streamade mässorna. Offret som fram bärs i mässan har många aspekter: Det är församlingens bön och lovsångsoffer (eukaristi), det är prästens offer när han firar liturgin enligt kyrkans ordning och Kristi instiftelse, det är Kristi enda offer på korset, som blir närvarande på altaret i bröd och vin. Vid offertoriebönen säger prästen: ”bed att mitt och ert offer blir välbehagligt inför Gud Fader allsmäktig”. Och offret sker till Guds ”namns pris och ära, till gagn för oss och hela hans heliga kyrka”. I den första eukaristiska bönen ber prästen för de närvarande: ”Du känner deras tro och hängivenhet vi offrar detta lovets offer, som de själva fram bära för sig och för de sina, för sina själars frälsning och i hopp om hälsa och välgång.”

Eukaristin – Lovets offer – är i sig ett ”odödlighetens läkemedel”. Det är en vägkost på vår vandring mot evigheten, det stärker oss på färden. Men kommunionen är inte en vanlig medicin, och mässoffret befriar oss inte utan vidare från lidandena i denna tid (jfr Rom 8:18). Visst kan man tänka så här: ”vi kan inte bli smittade i mässan eftersom den är helig”, ”hostian gör oss immuna”. Men det är inte rätt tänkt. Helande i samband med kommunion kan förvisso ske – när Gud så vill, men något generellt löfte finns inte. Vi ber i Fader Vår ”inled oss inte i frestelse”. Men vi får inte heller fresta vår Herre. Dopet, som inkluderar tron, är enligt urgammal kristen övertygelse, ”nödvändigt för saligheten”. (jfr nöddop). Hur underligt det än kan låta, gäller detta inte kommunionen. Människor i nödsituationer har levat och dött utan kommunion. Vi önskar och ber att den nuvarande situationen snart är förbi. Under tiden kan vi förena våra böner och intentioner med den eukaristi som kyrkan genom sina präster hela tiden fram bära: ”Låt denna vår försonings offergåva bringa hela världen fred och välgång.” (3e Eukaristiska Bönen).

Gösta Hallonsten

Direktsända mässor och gudstjänster med påven under påsk

<https://www.katolskakyrkan.se/coronaviruset/2020/direktsanda-massor-och-gudstjanster-med-paven-under-pask>

Mässor online - från stiftet och övriga världen

<https://www.katolskakyrkan.se/coronaviruset/massor-online-fran-stiftet-och-ovriga-varlden>